

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

URED ZASTUPNIKA REPUBLIKE HRVATSKE
PRED EUROPSKIM SUDOM ZA LJUDSKA PRAVA

KLASA: 004-02/14-02/19

004-02/16-02/17,19

URBROJ: 50447-03/2-16-118,05, 02

Zagreb, 17. studeni 2016.

Analiza presuda

Mirošević Anzulović protiv Hrvatske

(konačna 04. listopada 2016.)

Bego i dr. protiv Hrvatske

(konačna 15. studenog 2016.)

Povrede članka 1. Protokola br. 1. uz Konvenciju

Važeće zakonodavstvo Republike Hrvatske kojim je uređen institut zaštićenog najma stanova u privatnom vlasništvu nameće vlasnicima stanova u kojima žive zaštićeni najmoprincipi prekomjeren individualni teret provođenja stambene politike zbrinjavanja zaštićenih najmoprincipaca. Taj se prekomjerni teret očituje u iznimno niskim iznosima zakonom propisane najamnine (koja je manja od troškova koje su vlasnici dužni snositi), izrazito restriktivnim mogućnostima za otkaz ugovora o najmu sa zaštićenim najmoprincipcem, te nepostojanju bilo kakvog vremenskog ograničenja u trajanju zaštićenog najma, pri čemu vlasnici stanova nemaju na raspolaganju nikakva procesna sredstva kojima bi u Hrvatskoj ostvarili zaštitu svojih prava (*Statileo protiv Hrvatske*, br. 12027/10, presuda od 10. srpnja 2014.g.).

Europski sud za ljudska prava u posljednja je dva mjeseca po skraćenom postupku donio dvije presude protiv Republike Hrvatske u predmetima koji su činjenično bitno slični ranije presuđenom predmetu *Statileo protiv Hrvatske*. Riječ je o predmetima *Mirošević Anzulović protiv Hrvatske* i *Bego i dr. protiv Hrvatske*.

U oba predmeta Europski sud nije se iznova upuštao u detaljno ocjenjivanje svih okolnosti i provođenje testa razmjernosti, zaključivši kako okolnosti navedenih predmeta ne odstupaju od okolnosti na temelju kojih je donesena presuda *Statileo*, te je slijedom toga utvrdio postojanje povreda prava na mirno uživanje vlasništva podnositelja zahtjeva kao vlasnika stanova u kojima žive zaštićeni najmoprincipi.

U predmetu *Mirošević Anzulović*, u kojem je podnositeljica zahtjev Europskom sudu (kao i podnositelj u predmetu *Statileo*) vezala uz pravomoćnu odluku domaćih sudova u parničnom postupku vođenom između nje i zaštićenog najmoprincipca zbog odbijanja podnositeljice da zaključi ugovor o najmu sa zaštićenim najmoprincipcem, Europski sud je podnositeljici zahtjeva dosudio pravičnu naknadu materijalne štete (koja predstavlja razliku između

primljene zaštićene najamnine i najamnine koja bi bila primjerena) u iznosu od ukupno 7.440,00 EUR, za razdoblje od 01. siječnja 2012.g. do dana donošenja presude.

U predmetu *Bego i dr.*, zahtjev Europskom sudu podnesen je nakon što podnositelji nisu uspjeli u parničnom postupku koji su pred domaćim sudovima (Općinski i Županijski sud u Splitu, Vrhovni sud) pokrenuli protiv Republike Hrvatske radi naknade štete u vidu razlike između zaštićene najamnine i tržišne najamnine koju su mogli ostvariti za svoje stanove. Imajući u vidu ovu okolnost, te činjenicu da podnositelji sukladno odredbama Zakona o parničnom postupku imaju pravo temeljem presude Europskog suda zatražiti ponavljanje postupka, Europski sud nije podnositeljima dosudio naknadu materijalne štete. Sud je naglasio kako ponavljanje domaćeg postupka predstavlja „najprikladniji način popravljivanja posljedica utvrđene povrede“. Međutim, Europski sud je podnositeljima dosudio pravičnu naknadu nematerijalne štete u ukupnom iznosu od 16.500,00 EUR (prvom i petom podnositelju zahtjeva po 5.000 EUR svakome, trećoj i četvrtoj podnositeljici zahtjeva 5.000,00 EUR solidarno, te nasljednicama u međuvremenu preminule druge podnositeljice zahtjeva 1.500,00 EUR solidarno). Sud je podnositeljima također dosudio i iznos od 3.420,00 EUR solidarno na ime troškova postupka pred Sudom, naglasivši da će podnositelji u ponovljenim postupcima pred domaćim sudom moći ostvariti pravo na naknadu troškova tog postupka.

Konačnošću presuda *Mirošević Anzulović protiv Hrvatske* i *Bego i dr. protiv Hrvatske* započeo je i postupak njihovog izvršenja. U pogledu općih mjera, ove će presude zajedno sa vodećom presudom *Statileo* biti uvrštene u istu grupu u postupku izvršenja. Kako je Odbor ministara u rujnu 2016.g. donio odluku kojom je ocijenio status izvršenja presude *Statileo* i odlučio da će taj predmet iznova razmatrati u ožujku, to znači da Republika Hrvatska mora prije spomenutog sastanka dostaviti novi akcijski plan sa informacijama o napretku izvršenja ove grupe presuda. Kako su od početka postupka izvršenja presude *Statileo* protekle više od dvije godine, nužno je da nadležna domaća tijela intenziviraju svoje djelovanje kako bi Republika Hrvatska mogla Odboru ministara prije ožujka 2016.g. predstaviti konkretne rezultate i na taj način osigurati donošenje odluke kojom će Odbor ministara pozitivno ocijeniti uloženi trud i rad na izvršenju ove presude.

ZASTUPNICA:
Štefca Stažnik

